

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marcely Kučerové a soudců JUDr. Jana Pavlíčka a Mgr. RNDr. Jany Zaoralové ve věci žalobců: **a) Tommy Hilfiger Licensing, LLC**, se sídlem USA, 10001 New York, 601 W. 26th St., 6th Floor, **b) Urban Trends Trading B.V.**, se sídlem Nizozemsko, NL-3543 AP, Utrecht, Krommewetering 41, **c) RADO Uhren AG**, se sídlem Švýcarská konfederace, CH-2543 Lengnau BE, Bielstrasse 45, **d) Facton Kft.**, se sídlem Maďarská republika, Budapešť 1052, Apáczai Csere János utca 11, **e) Lacoste S.A.**, se sídlem Francouzská republika, Paříž 75001, 8, rue de Castiglione, **f) Burberry Limited**, se sídlem Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Londýn EC4 A3TW, Horseferry House, Horseferry Road, všichni zast. JUDr. Ludmilou Neustupnou, advokátkou, se sídlem Praha 1, Revoluční 763/15, proti žalovanému: **DELTA CENTER a.s.**, IČO 45148007, se sídlem Praha 7, Bubenské nábreží 306/13, zast. JUDr. Janem Lukešem, Ph.D., advokátem, se sídlem Praha 1, Hyberská 1007/20, o zaplacení 20.000,-Kč žalobci a), o zaplacení 20.000,-Kč žalobci b), o zaplacení 20.000,-Kč žalobci c), o zaplacení 20.000,-Kč žalobci d), o zaplacení 20.000,-Kč žalobci e), o zaplacení 20.000,-Kč žalobci f), k odvolání žalobců proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 5. března 2014, č.j. 14 C 159/2011-307,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se **zrušuje** a věc se **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, kterou každý z žalobců požadoval po žalovaném částku 20.000,-Kč (výrok I.) a žalobcům uložil zaplatit společně a nerozdílně na náhradě nákladů řízení částku 75.020,-Kč (výrok II.).

Rozhodl tak na základě žaloby, kterou se každý ze žalobců domáhal náhrady škody ve výši 20.000,-Kč s tvrzením, že žalovaný je nájemcem, provozovatelem a správcem Pražské tržnice v Holešovicích, Praha 7, jejímž vlastníkem je Hlavní město Praha. Žalovaný přitom přenechává prodejní prostory do podnájmu jednotlivým trhovcům. V areálu Pražské tržnice však dochází těmito trhovci k dlouhodobému a opakovanému porušování práv duševního vlastnictví nejen žalobců, ale i dalších oprávněných držitelů práv duševního vlastnictví, a to včetně porušení práv k ochranným známkám. Tito prodejci totiž prodávají padělky zboží, jejichž originálními výrobci je ten který z žalobců. Tomu tak vzniká škoda – ušlý zisk spočívající v součinu obvyklé marže a hodnoty originálního ekvivalentu zadržených výrobků. Za takto vzniklou škodu odpovídá žalovaný dle ust. § 420a obč. zák., případně dle § 420 obč. zák. s přihlédnutím k § 415 obč. zák. Žalovaný přitom namítal, že sám žádné zboží neprodává, není s příslušnými prodejci v žádném jiném vztahu než nájemním, ke své činnosti prodejce nevyužívá, ti jsou samostatnými podnikateli podnikajícími vlastním jménem. Odpovědnost žalovaného tak nemůže být dána ust. § 420a obč. zák. Žalovaný je aktivní a

pečlivý, snaží se zamezit nezákonnému jednání, spolupracuje s orgány veřejné správy a Policií ČR, za škodu proto neodpovídá ani dle ust. § 420 obč. zák.

Soud I. stupně po provedeném dokazování listinnými důkazy (trestní rozsudky a trestní příkazy, výpis z obchodního rejstříku, zprávy ČOI i policie ČR, nájemní smlouvy) a nespornými tvrzeními účastníků dovedl, že nemá pochybnosti o tom, že žalobcům rozšiřováním padělků originálních výrobků jednotlivými prodejci v areálu Pražské tržnice v Holešovicích vzniká škoda. Vzhledem k tvrzení žalobců, že k prodeji padělaných výrobků dochází u jednotlivých trhovců, se proto zabýval dále tím, zda za takto vzniklou škodu odpovídá žalovaný. Po citaci ust. § 420a obč. zák. dospěl k závěru, že žalovaný (krom nájemního vztahu) není v žádném vztahu k prodejcem, jeho fakticky vykonávaná činnost (pronájem prostor prodejcem) ve vztahu k žalobcům není provozní povahy (ust. § 420a odst. 2 obč. zák.). U žalovaného neshledal ani porušení obecné prevenční povinnosti dle § 415 obč. zák. Nájemní či podnájemní vztah nemůže zakládat pravomoci žalovaného zasahovat do faktického jednání jednotlivých nájemců či prodejců. V tomto konkrétním případě nelze dovodit, že by žalovaný měl učinit jiné kroky, než provedl. Je úlohou jiných subjektů (např. Celní správy, Policie ČR), aby na případné porušení právních povinností prodejců reagovali. Neboť nedovodil odpovědnost žalovaného za vznikající škody žalobcům dle ust. § 420 odst. 1 obč. zák., resp. § 420a obč. zák., žalobu zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.

Proti tomuto rozsudku podali včasné a přípustné odvolání všichni žalobci. Nesouhlasili se závěry soudu I. stupně, že by žalovaný neodpovídal za škodu dle ust. § 420a obč. zák. a opětovně zdůraznili, že z výpisu z obchodního rejstříku žalovaného vyplývá, že jeho předmětem podnikání je provozování tržnice, v jejím areálu je i budova její správy, kam chodí prodejci platit nájemné, resp. podnájemné. V řízení bylo prokázáno, že žalovaný je o porušování práv k ochranným známkám informován, musí mu tak být známy osoby podnájemců, které práva z průmyslového vlastnictví porušují, když v řadě prodejců došlo u k porušení těchto práv opakovaně. Žalovaný má totiž především právo neuzavřít podnájemní smlouvu s osobou, o které ví, že tato práva porušila. Při aplikaci takového postupu by nemohl takový prodejce padělků prodávat na jedné z největších tržnic v České republice. Proto nesouhlasili s názorem soudu I. stupně, že na straně žalovaného si nelze představit žádné další úkony, které by měl činit víc ke zdůraznění zákonných povinností prodejců. Z těchto důvodů navrhli změnu napadeného rozsudku, vyhovění žalobě včetně přiznání plné náhrady nákladů řízení.

Podáním doručeným odvolacímu soudu dne 10.11.2015 navrhli žalobci přerušení řízení do doby skončení řízení o předběžné otázce vedené před soudním dvorem Evropské unie pod sp. zn. C 494/15. To s tvrzením, že u Městského soudu v Praze bylo vedeno řízení pod sp. zn. 2 Cm 98/2010, ve kterém se domáhali ochrany svých průmyslových práv odkazem na zákon č. 221/2006 Sb. Proti rozsudku Vrchního soudu v Praze, který potvrdil zamítavý rozsudek soudu I. stupně, podali žalobci dovolání. Nejvyšší soud ale dovolací řízení přerušil a ve smyslu čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie podal žádost o zodpovězení předběžných otázek Soudnímu dvoru Evropské unie. Žalobci se domnívají, že právní závěr o tom, zda žalovaný (provozovatel tržnice), který dále poskytuje prodejní místa porušovatelům práv z ochranných známek žalobců, je či není prostředníkem ve smyslu čl. 11 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/48/ES, ze dne 29.4.2004, o dodržování práv duševního vlastnictví, má význam i pro posouzení existence příčinné souvislosti mezi provozní činností žalovaného a vzniklou škodou, které se žalobci v tomto řízení domáhají.

Žalovaný navrhnul potvrzení rozsudku jako věcně správného, odkázal přitom na argumentaci, kterou uváděl před soudem I. stupně. Rozvedl, že z faktických činností provázejících správu tržnice žalobcem (úklid, odstraňování sněhu a náletových dřevin) nelze dovozovat jeho odpovědnost dle ust. § 420a obč. zák. Z jeho strany nelze, pokud se týká prevenční povinnosti předcházet škodám, činit více, než sám doposud činí. Pokud orgány činné v trestním řízení samy nedospěly k závěru o nutnosti uložit konkrétnímu prodejci zákaz činnosti, nelze klást na pronajímatele prostor vyšší nároky než na faktické porušovatele průmyslových práv – konkrétní prodejce. Z těchto důvodů navrhl potvrzení rozsudku jako věcně správného.

S ohledem na návrh žalobců na přerušení řízení učiněný v odvolacím řízení se odvolací soud nejprve zabýval tím, zda je tento návrh důvodný.

Podle ust. § 109 odst. 2 písm. c) o.s.ř. pokud soud neučiní jiná vhodná opatření, může řízení přerušit, jestliže probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu, nebo jestliže soud dal k takovému řízení podnět.

Žalobci za takovéto řízení označili řízení o předběžné otázce řešené před Soudním dvorem Evropské unie vznesené Nejvyšším soudem s tvrzením, že vyřešením otázky, zda je žalovaný prostředníkem ve smyslu článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/48/ES, o dodržování práv průmyslového vlastnictví, má význam pro posouzení příčinné souvislosti mezi provozní činností žalované (provozování tržnice) a vzniklou škodou. Vyřešení otázky zda je žalovaný „prostředníkem“ ve smyslu citované směrnice (transponované do našeho právního řádu zákonem č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví) však na otázku odpovědnosti žalovaného za vzniklou škodu vliv nemá. Samotný zákon č. 221/2006 Sb. činí odpovědným za porušení průmyslových práv pouze porušovatele (viz § 5 cit. zák.), nárok na náhradu škody v tamním řízení tvrzeného „prostředníka“ vznesený v tomto řízení je ale dovozován ze samotné provozní činnosti žalovaného (ust. § 420a obč. zák.), v jehož prostorách k porušení práv žalobců dochází, resp. z porušení jeho obecné prevenční povinnosti předcházet škodám (§ 415 obč. zák. ve spojení s ust. § 420 obč. zák.). Je tedy zřejmé, že bez ohledu na to, jak bude zodpovězena vznesená předběžná otázka, nebude mít její výsledek na toto řízení vliv. Z těchto důvodů byl návrh na přerušení odvolacího řízení zamítnut.

Odvolací soud poté přezkoumal napadený rozsudek včetně předcházejícího řízení podle § 212 a § 212a o.s.ř., a poté dospěl k závěru, že zde doposud nejsou podmínky pro změnu nebo potvrzení napadeného rozhodnutí.

Žalobci v řízení tvrdili vznik škody (ušlého zisku) způsobené jim fakticky protiprávní činností jednotlivých prodejců – živnostníků. Ti byli ve vztahu k žalovanému v předmětném období podnájemci, žalovaný je podnájematelem prostor, kde k této činnosti dochází. Soud I. stupně dospěl k závěru, že nemá pochybnosti o samotném vzniku škody, s ohledem na jeho právní názor o absenci odpovědnosti žalovaného za škodu se však její výši nezabýval.

Neboť k tvrzené škodě mělo docházet v průběhu let 2008 a 2009, přičemž žaloba byla podána v červenci 2010, je mlčky učiněný závěr soudu I. stupně, že na danou věc je z hlediska vnitrostátního práva s odkazem na ust. § 3028 odst. 1 o.z. nutno aplikovat zákon č. 40/1964 Sb., správný.

Tvrzení žalobců, že žalovaný (jako pronajímatel prostor) odpovídá za tvrzenou škodu žalobcům dle ust. § 420a obč. zák. jako provozovatel a správce tržnice, neboť pronajímání prostor lze chápat ve smyslu výše uvedeného ustanovení za provozní činnost, však udržitelné není.

Společným jmenovatelem provozní činnosti ve smyslu ust. § 420a obč. zák. (a obdobně chápané odpovědnosti i dle nového o.z.) je taková činnost, která navenek vykazuje nepříznivé jevy způsobitelné jako vedlejší produkt přivodit majetkovou újmu na zákonem chráněných hodnotách (viz například rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1408/2005). Škoda vyvolaná provozní činností je totiž důsledkem samotného charakteru určitého provozu bez ohledu na to, zda provozní činnost probíhala bezvadně (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25.11.2009, sp. zn. 25 Cdo 2429/2007, uveřejněný pod č. 101/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Jde o škodu způsobenou nejen přímo provozovatelem, případně osobou, kterou provozovatel k realizaci své činnosti použil, ale samou existencí provozního zařízení, které vyvíjí škodlivý vliv na okolí, a to bez ohledu na to, zda zařízení je v chodu či nikoliv (srov. Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol., Občanský zákoník I, Komentář, 1. vydání, Praha C.H.Beck, 2008, s. 1078).

Pronájem či podnájem nebytových prostor jednotlivým prodejcům tak za činnost provozní povahy, jejímž vedlejším nepříznivým účinkem je vzniklá škoda, za provozní činnost dle ust. § 420a obč. zák., zakládající za vylíčených skutkových tvrzení ve vztahu k žalobcům odpovědnost žalovaného za škodu, nelze považovat. Tento právní názor soudu I. stupně je tak správný.

Odvolací soud však nesdílí názor soudu I. stupně o absenci porušení prevenční povinnosti žalovaného (ust. § 415 obč. zák.).

Podle ust. § 420 odst. 1 obč. zák. každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.

Předpokladem vzniku odpovědnosti za škodu je prokázání a) porušení právní povinnosti žalovaného, b) samotné škody (újmy, která nastala v majetkové sféře poškozeného vyjádřitelné penězi), c) příčinné souvislosti mezi vznikem škody a porušením právní povinnosti žalované a konečně i d) zavinění žalovaného, tj. všech těchto skutečností.

Podle § 415 obč. zák. každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.

Žalobci v řízení prokazovali, že orgány celní kontroly, Policie ČR je žalovaný pravidelně informován o tom, že v jím pronajatých prostorách dochází opakovaně (a to nikoli v nepatrné míře) k porušování průmyslových práv žalobců (vlastníků autorských známek). Tuto skutečnost ostatně žalovaný ani nespороval, pouze tvrdil, že prostým oznámením svým podnájemcům o nutnosti dodržovat zákon (v podnájemní smlouvě i distribucí samostatného, dvojjazyčného oznámení) tuto prevenční povinnost splnil, pokud zároveň při případném porušení práv plně spolupracuje s orgány veřejné správy. Takovýto přístup by však šlo považovat za dostačující pouze při výjimečném a nahodilém porušení práv, nikoli za situace, kdy k porušování práv trhovci v prostorách pronajatých žalovanou dochází pravidelně. Již z vylíčených skutkových tvrzení přitom vyplývá, že žalovaný musel spolupracovat s orgány veřejné správy v rámci objasnění porušení práv každého z žalobců v desítkách případů ročně v letech 2008-2009, musel si proto být vědom, že jím učiněná opatření, v rámci jeho

prevenční povinnosti předcházet škodám dle ust. § 415 obč. zák., jsou zcela nedostačující. Není přitom úkolem soudu, aby nahrazoval činnost žalovaného a takováto opatření přímo vyjmenoval, neboť ta závisí na konkrétních okolnostech v daném místě a čase. Jako jedno z možných, byť zřejmě zcela krajních řešení, si ale lze představit ukončení smluv s osobami, která průmyslová práva opakovaně porušují a na jejichž protiprávní činnost byl žalovaný upozorněn. Je však zcela nepřipustné, aby za výše popsané situace podnájemtel (žalovaný) zprostředkovaně těžil z opakovaného a masivního porušování práv žalobců konkrétními prodejci tím, že od nich vybírá podnájemné. Obrana žalovaného, že není největší tržnicí, kde dochází k porušování průmyslových práv v České republice, a že k jejich porušování může i po případném zásahu žalovaného a v jeho důsledku docházet jinde, je přitom nerozhodná, neboť žaloba se týká pouze žalovaného, a to za konkrétní, uplynulé období. Lze tedy uzavřít, že v tomto konkrétním případě žalobce porušil svoji prevenční povinnost (ust. § 415 obč. zák.) předcházet škodám v prostoru Pražské tržnice, jejímž je správcem, faktickým provozovatelem a podnájematelem, když nezabránil protiprávním jednáním jednotlivých prodejců, ke kterému docházelo (a dochází) po delší dobu.

V řízení tak byl dán odpovědnostní titul žalovaného (porušení ust. § 415 obč. zák.). Soud I. stupně sice dovodil vznik škody, nezabýval se však již její výší a k této otázce neprovedl žádné důkazy, nezjistil tak úplně skutkový stav věci. Za této situace odvolací soud jeho rozhodnutí zrušil (ust. § 219 odst. 2 o.s.ř.) a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 221 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.), když nemůže v tomto rozsahu zcela nahrazovat činnost soudu I. stupně.

V dalším řízení se soud I. stupně bude zabývat výší tvrzené škody účastníků, učiní i skutkové závěry o příčinné souvislosti mezi vznikem škody a porušením právní povinnosti žalovaného a jeho zavinění. Neopomene se také vyjádřit k vznesené námitce promlčení. Odůvodní i doposud mlčky učiněný závěr o své mezinárodní příslušnosti a použitelném českém právu na spor s ohledem na přeshraniční prvek založený sídlem žalobců. V novém řízení rovněž rozhodne i o nákladech tohoto odvolacího řízení.

Poučení : Proti tomuto usnesení **n e n í** dovolání přípustné (§ 237 odst. 1 písm. c/ o.s.ř.).

V Praze dne 25. listopadu 2015

JUDr. Marcela K u č e r o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
P. B.